

INN I GRANSKAUEN

Av: Gaute Brochmann – Publisert: 07.12.2009

 Tweet 0 Del

Den vestsvenske filmbølgen fosser fra forstedene og ut i det fri, med ulike varianter av (fysisk og psykisk) avkledde menn på barfotet tokt ut i bushen. Og selv danskene med Von Trier gjenoppfant naturmystikken med sin *Antichrist*. Men hva med oss? Født med ski på beina, oppvokst på turer i skog og mark. Hvor finner vi den norske nytolkningen av mose og mytologi?

Svaret er UKS. Der tre unge kunstnere er tromlet sammen for å gi et annet bilde av marka enn du ser hvis du blar gjennom *Fjell og Vidde*. I en utstilling som ble initiert med grunnlag i **Siv Blankenberg Skottheims** malerier. Bilder som på en måte føyer seg ganske pent inn i en norsk tradisjon med landskapsmaleri. Selv om dette er trestammer og granbar speilet i den mørke enden av skogtjernet. Her inne i skyggen blir naturen noe gjenkjennelig men samtidig udefinerbart, oppløst og uforutsigbart. En stemning som leder tankene mot Lars Hertervigs gamle furutrær.

Mose, mystisisme og mørk humor

En stemning som også er gjeldende styreleder og kurator Sverre Gullesen hentet inn to andre kunstnere, for å sette maleriene inn i en videre sammenheng enn en klassisk maleriutstilling. I alle fall verkene til **Mercedes Mühleisen**, som på alle måter utgjør en naturlig match. I filmen *Skodden Letner*, gjenskapes tonen fra bildene – samtidig som den utdypes med mer definert mystisisme og mørk humor: En ung mann ligger naken i en norsk barskog. Mens en slags skogtrollvariant av Labbetuss sitter på huk og stryker hendene over kroppen hans. Han ligger stille, og seansen er like deler preget av omsorg, frykt, fantasi – og, med litt godvilje, erotikk. I møtet mellom menneske - og det som ikke er det.

Samme touch av skogånder og spiritisme finner vi igjen i *Finsterlinge*, Mühleisens andre verk, en installasjon der en stor lavvo er satt opp inne i lokalet. På gulvet i teltet står en diger stubbe, og ned på den projekteres trommende hender – med tilhørende lyd. Sjamaner som holder seanse? For å søke beskyttelse? Eller kalle på noe? Du er uansett invitert til å sette deg ved stubbetrommen, slik at dine hender kan tromme sammen med de illusoriske lyshendene.

Tematisk brudd i tussmørket

Tredjemann i utstillingen er vanskeligere å plassere tematisk under “mørk, mystisk skog”-kategorien. Noe kurator Gullesen bekrefter er bevisst. **“Kristian Øverland Dahl** ble hentet inn fordi han liker å jobbe med å bryte det tematiske. Her har han kommet inn etter at de andre verkene var bestemt, og arbeidet bevisst med stedet og forholdet til de andre kunstnerne. På mange måter er mange av de tidligere verkene hans mer beslektet med de andre enn det han viser frem her”

Resultatet er et hull i veggen hvor et lite leirhode kikker inn på oss i utstillingen – samt på to dukker i menneskestørrelse som står og kikker inn i et hull tilsvarende det han selv kikker ut av. Åpent for tolkning dét, som det heter. Ikke minst fordi det mellom dem er en stor plakat med et grafisk uttrykk som man kan anta er avledet fra bokstaver i en eller annen form. Men som i seg selv ikke gir noen annen mening enn den rent emblematiske – samt (tilsiktet?) hint til Einarsson og Faldbakken.

Personlig vet jeg ikke om det er nødvendig med en tredjedel av utstillingen i opposisjon til temaet når skalaen i alle tilfeller er så begrenset som her. Hele rommet holdes i et skumt tussmørke, og det fungerer fint. Å komme inn fra den lyse foajeen er som å feie granbaret til side og tre inn gjennom skogbrynet for å entre en mer dunkel verden. På flere måter.

Slik sett synes jeg utstillingen er vellykket. Tematisk tydelig uten å bli forutsigbar. Der naturen behandles på en gjenkjennelig, men relevant måte. Om enn uten å innfri tittelen. For meg blir ikke dette Under. Snarere “på”, og i beste fall “i”.

Under Under på UKS, Lakkegata 55, 05.12.09 – 13.12.09

